

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

PLz. ÚS 2/09-4

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí pléna zloženého z predsedníčky Ivetty Macejkovej a zo sudcov Jána Auxta, Petra Brňáka, Ľubomíra Dobríka, Ľudmily Gajdošíkovej, Juraja Horvátha, Sergeja Kohuta, Jána Lubyho, Milana Ľalíka, Lajosa Mészárosa, Marianny Mochnáčovej, Ladislava Orosza a Rudolfa Tkáčika 25. februára 2009 podľa § 6 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov vo veci zjednotenia odchylných právnych názorov senátov Ústavného súdu Slovenskej republiky vyslovených v uznesení III. senátu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. III. ÚS 437/08-35 zo 17. decembra 2008 a v stanovisku IV. senátu Ústavného súdu Slovenskej republiky, ku ktorému dospel v súvislosti s prerokovaním konceptu nálezu vo veci vedenej pod sp. zn. IV. ÚS 331/08, takto

r o z h o d o l :

Návrh z a m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. septembra 2008 doručená sťažnosť A. Š. Č. (ďalej len „sťažovateľ 1“), t. č. vo vydávacej väzbe, zastúpeného advokátom Mgr. M. Š., Ž., vo veci namietaného porušenia jeho základného

práva nebyť mučený ani podrobený krutému, neľudskému či ponižujúcemu zaobchádzaniu podľa čl. 16 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej aj „ústava“) a práva podľa čl. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej aj „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 4 Tost 9/2008 zo 4. septembra 2008.

Zo sťažnosti vyplýva, že Generálna prokuratúra Ruskej federácie (ďalej len „GP RF“) žiadosťami z 20. apríla 2006 a 8. septembra 2006 adresovanými ministrovi spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „minister spravodlivosti“) požiadala o vydanie sťažovateľa na trestné stíhanie do Ruskej federácie, a to pre trestné činy banditizmu podľa článku 2 a článku 209, siahnutia na život vojenských osôb podľa článku 317, lúpeže podľa článku 162 č. 3, krádeže zbrane skupinou osôb podľa písm. b) č. 4, článku 226 Trestného zákona Ruskej federácie, ktorých sa mal dopustiť tak, *„že sa zapojil do činnosti ozbrojenej skupiny operujúcej na území Čečenskej republiky, vyzbrojenej rôznymi zbraňami, výbušnami, nábojmi, dopravnými a komunikačnými prostriedkami, ktorá mala za cieľ organizovanie ozbrojeného odporu voči federálnym vojskám, útoky na občanov a vojenské osoby, pričom ako člen bandy (ozbrojenej skupiny) dňa 25. 6. 2001 v meste Groznyj na ul. Abuchovova podľa vopred pripraveného dohovoru so skupinou ďalších osôb zavraždil pracovníkov ministerstva vnútra M. M. M. a A. M. P. Dňa 27. 4. 2005 asi o 23.00 hod. v Groznom uzatvoril dohodu s ďalšími osobami o zabránení majetku vedúceho sekretariátu informačného oddelenia, vyplácania kompenzácií pri vláde Čečenskej republiky R. G. E. a dňa 28. 4. 2005 prišli do domu uvedenej osoby, kde A. Š. Č. aj s ďalšou osobou vonku dávali pozor a sledovali situáciu a ďalšie 4 osoby prezlečené do uniformy s maskami na tvári a ozbrojení so zbraňami vnikli do domu, kde napadli G. J. E. (otca R. E.) a jeho syna R. a s použitím hrozby použitia zbrane žiadali odovzdať zbrane a peniaze a prezradenie miesta pobytu R. G. E. a vynútili si vydanie 3.700 amerických dolárov, mobilné telefóny zn. Nokia a Sony Ericsson, 2 nože, parfumeriu a dvojhlavňovú brokovnicu, čím spôsobili škodu 154.260 rubľov. Po čine si peniaze rozdelili a zbraň zahodili do rieky. Dňa 13. 5. 2005 uzatvoril zločineckú dohodu s ďalšími osobami o zabratí majetku L. Ž. S. apo príchode do dediny Gojty maskovaní maskami s prierezmi na oči a ozbrojení zbraňami vnikli do domu, L. Ž. S. zvalili na zem, zviazali mu ruky a nohy a žiadali*

ho o vydanie peňazí, zlata a cenností, čo aj poškodený urobil a odovzdal im dva mobilné telefóny zn. Samsung, 1 telefón zn. Siemens, zlaté predmety a peniaze, všetko v hodnote 198.286 rubľov.“

Obsahom žiadosti o vydanie bola aj záruka GP RF ako ústredného orgánu Ruskej federácie vo veciach vydávania, že na vyžiadanej osobe nebude v prípade jej vydania vykonaný trest smrti (v prvej žiadosti), resp. že nebude potrestaný trestom smrti (v druhej žiadosti). Zástupca GP RF v nich uviedol, že rozhodnutím Ústavného súdu Ruskej federácie je zavedené moratórium na trest smrti. Poukázal na to, že Ruská federácia podpísala dodatkový protokol týkajúci sa trestu smrti a je viazaná medzinárodnými záväzkami o nepoužiteľnosti trestu smrti, a zároveň sa zaručil, že vyžiadanej osobe budú v Ruskej federácii poskytnuté všetky možnosti ochrany, teda pomoc advokátov, a že nebude vystavená mučeniu ani surovým, neľudským a ľudskú dôstojnosť ponižujúcim formám zaobchádzania alebo trestu v zmysle čl. 3 dohovoru a že nebude súdená špeciálnym súdom. V ďalšom liste z 19. septembra 2006 adresovanom ministrovi spravodlivosti GP RF svoju garanciu spresnila tak, že v prípade, že vyžiadanej osobe bude „stanovený“ trest smrti, nebude vykonaný.

Krajská prokuratúra v Trnave (ďalej len „krajská prokuratúra“) na základe žiadosti GP RF podala 28. mája 2008 návrh na vydanie rozhodnutia o prípustnosti vydania sťažovateľa na trestné stíhanie do Ruskej federácie. Krajský súd v Trnave (ďalej len „krajský súd“) ako súd prvého stupňa o návrhu krajskej prokuratúry na verejnom zasadnutí 1. júla 2008 uznesením sp. zn. 3 Ntc 2/2006 rozhodol tak, že vydanie sťažovateľa do Ruskej federácie nie je prípustné. Prokurátorka krajskej prokuratúry podala proti predmetnému uzneseniu sťažnosť, v ktorej žiadala, aby najvyšší súd napadnuté uznesenie krajského súdu zrušil a sám rozhodol, že vydanie sťažovateľa na trestné stíhanie do Ruskej federácie je prípustné.

O sťažnosti prokurátorky krajskej prokuratúry rozhodol najvyšší súd uznesením sp. zn. 4 Tost 9/2008 zo 4. septembra 2008 tak, že zrušil napadnuté uznesenie krajského súdu a súčasne vyslovil, že „vydanie vyžiadanej osoby... (sťažovateľa 1, pozn.) ... na trestné

stíhanie do Ruskej federácie pre skutky právne posúdené ako trestný čin banditizmu podľa č. 2, článku 209, siahnutia na život pracovníka orgánu právnej ochrany podľa článku 317, lúpeže podľa článku 162 č. 3 a krádeže zbrane skupinou osôb podľa písm. b) č. 4 článku 226 Trestného zákonníka Ruskej federácie, ktoré mal spáchať tak, že... je prípustné“.

IV. senát ústavného súdu (ďalej aj „IV. senát“) sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval a uznesením č. k. IV. ÚS 331/08-34 zo 17. októbra 2008 ju prijal na ďalšie konanie a verejné ústne pojednávanie vo veci nariadil na 26. február 2009.

II.

Ústavnému súdu bola 3. decembra 2008 doručená sťažnosť A. N. I., štátneho príslušníka Ruskej federácie, t. č. vo vydávacej väzbe (ďalej len „sťažovateľ 2“), zastúpeného advokátom Mgr. M. Š., Ž., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 16 ods. 2 ústavy, práva podľa čl. 3 dohovoru a práva podľa čl. 1 Protokolu č. 6 k dohovoru uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 6 Tost 13/2008 z 29. októbra 2008.

III. senát ústavného súdu (ďalej aj „III. senát“) uznesením č. k. III. ÚS 437/08-35 zo 17. decembra 2008 pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľa 2 ako zjavne neopodstatnenú.

Z odôvodnenia označeného uznesenia III. senátu okrem iného vyplýva, že

a) vo veci sťažovateľa 2 GP RF *«požiadala slovenské orgány o vydanie sťažovateľa za účelom jeho trestného stíhania, 23. mája 2008 Krajská prokuratúra v Košiciach (ďalej len „krajská prokuratúra“) podala návrh na rozhodnutie, že vydanie sťažovateľa do Ruskej federácie je prípustné. Na základe toho Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) 3. septembra 2008 na verejnom zasadnutí uznesením č. k. Ntc 8/2006-317 rozhodol, že vydanie sťažovateľa do Ruskej federácie nie je prípustné.*

Proti uzneseniu krajského súdu podal prokurátor krajskej prokuratúry sťažnosť, o ktorej rozhodol najvyšší súd uznesením sp. zn. 6 Tost 13/2008 z 29. októbra 2008 tak,

že prvostupňové rozhodnutie zrušil a následne rozhodol, že vydanie sťažovateľa do Ruskej federácie je prípustné»;

b) sťažovateľ bol ruskou stranou požiadaný o vydanie na trestné stíhanie do Ruskej federácie „pre trestný čin banditizmu podľa § 209 ods. 2 Tr. zák. Ruskej federácie a trestný čin vraždy príslušníkov orgánov činných v trestnom konaní podľa článku 317 Tr. zák. Ruskej federácie, ktorých sa mal dopustiť tak, že dňa 25. 5. 2001 približne o 15.00 hod. na križovatke ulíc A. a S. v meste G. ako člen ozbrojenej skupiny spolu s ďalšími osobami po predchádzajúcom sprisahaní spáchal vraždu dvoch príslušníkov OMON UVV MVV Ruskej federácie pre Čechenskú republiku M. M. M. a P. A. M“;

c) najvyšší súd v odôvodnení uznesenia sp. zn. 6 Tost 13/2008 z 29. októbra 2008 okrem iného uvádza: «Vo vzťahu k článku 16 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky Ústavný súd Slovenskej republiky vyslovil, že za súčasť tohto článku možno považovať aj zákaz extradície osoby, ak existujú vážne dôvody na domnienku, že tejto osobe by v dožiadajúcom štáte hrozilo nebezpečenstvo mučenia alebo podrobenia sa krutému, neľudskému či ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestu. Túto podobu zákazu zlého zaobchádzania musí Slovenská republika rešpektovať okrem už citovaného článku ústavy aj na základe článku 3 Dohovoru, článku 3 Dohovoru proti mučeniu a inému krutému, neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu [vyhlásenému pod č. 143/1988 Zb. (ďalej len „Dohovor proti mučeniu“)] a článku 7 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach (vyhlásený pod č. 120/1976 Zb.). Pritom poukázal na rozhodovaciu činnosť Európskeho súdu pre ľudské práva napríklad vo veci Saadi verzus Taliansko - číslo 37201/06.

Uvedený súd z článku 3 Dohovoru proti mučeniu odvodil tzv. test „domnienok vážnych dôvodov“, na základe ktorého dožiadaný štát musí posúdiť, či existujú vážne dôvody domnievať sa, že by v dožiadajúcom štáte hrozilo osobe nebezpečenstvo mučenia alebo podrobenia sa neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestu, pritom, ak sú prítomné takéto domnienky, osoba nesmie byť vydaná...

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa predovšetkým podľa predložených dokladov nemohol stotožniť so záverom krajského sudu o tom, že je daný dôvod neprípustnosti vydania podľa § 501 písm. e) Trestného poriadku, pretože konanie vyžiadanej osoby A. N. I., pre ktoré vydanie žiadajú orgány Ruskej federácie má výlučne politický alebo

vojenský charakter.

K tomu je treba predovšetkým poukázať na popis skutku dožadujúcou sa stranou, charakteristiku obdobia, kedy sa stal a to nielen orgánmi ruskými ale aj medzinárodnými (išlo o obdobie po skončení otvoreného vojenského konfliktu) a nešlo o prestrelku medzi dvoma ozbrojenými skupinami ako tvrdil A. N. I.

Je nepochybné, že situácia v Čečenskej republike napriek sústavnému zlepšovaniu situácie, je i naďalej vážna a z času načas sa vyskytnú otvorené útoky z oboch znepriatelených strán. Ruská vláda však postupne začína mať situáciu týkajúcu sa najmä bezpečnosti a verejného poriadku pod kontrolou.

Z tohto pohľadu je potrebné prihliadať nielen na skutočnosť, že dožadajúci štát je členským štátom Rady Európy - medzinárodnej organizácie, ktorej priamym poslaním je ochrana, monitorovanie a presadzovanie ľudských práv, ale i na skutočnosť, že Generálna prokuratúra Ruskej federácie sa v žiadosti o vydanie zaviazala, že neporuší články 3 a 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Zo všetkých podkladov nachádzajúcich sa v spise vyplýva, že Ruská federácia trest smrti neukladá a ani nevykonáva napriek tomu, že síce len podpísala, avšak doposiaľ neratifikovala dodatkový protokol č. 6 k Dohovoru. Z ďalších aktov štátnej povahy však vyplýva, že trest smrti sa v Ruskej federácii neukladá a teda ani nevykonáva. Z tohto pohľadu je dostatočná garancia Generálnej prokuratúry Ruskej federácie týkajúca sa neuloženia, resp. nevykonania trestu smrti...

Zo správ založených v spise vyplýva, že konflikt v Čečensku je dlhodobým vojenským konfliktom, pre ktorý čelí Ruská vláda, ako jediný zodpovedný subjekt na teritóriu Ruskej federácie kritike medzinárodných organizácií zameraných na presadzovanie ľudských práv a základných slobôd na čele s Radou Európy...

Vychádzajúc z týchto, avšak nielen z týchto skutočností sa Najvyšší súd Slovenskej republiky domnieva, že nie je možné na jednej strane vyžadovať nastolenie poriadku Ruskou vládou na Čečenskom území, ak jej nebudú poskytnuté možnosti postaviť pred orgány ochrany práva všetky osoby, ktoré právo porušili alebo mali porušiť. Taktiež je toho názoru, že žiadne z práv uvedených v Dohovore o ochrane ľudských práv a základných slobôd nemôže mať prednosť pred iným rovnako významným právom. Právo na život dvoch osôb usmrtených konaním, pre ktoré je osoba A. N. I. vyžiadaná do Ruskej federácie nemôže byť

rovnocenné s právom vyžiadanej osoby na jej ochranu pred mučením, nespravodlivým procesom, či uložením trestu smrti. Nemožno opomenúť, že extradičné konanie nemôže slúžiť ako ochrana pred trestným stíhaním v krajine, ktorá vedie trestné stíhanie osoby.

Berúc však do úvahy všetky okolnosti prípadu jednotlivo i v súhrne, v záujme poskytnutia všetkých možností orgánom Ruskej federácie o zlepšovanie situácie a na nastolenie práva a poriadku v Čečensku v súlade s medzinárodnými normami a právom, Najvyšší súd Slovenskej republiky považuje garancie Generálnej prokuratúry Ruskej federácie o dodržaní všetkých podmienok uvedených v článkoch 3 a 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd za tak dostatočné a silné, že sú podľa jeho názoru prevažujúce pred určitou obavou zlého zaobchádzania (napríklad mučenia, tyrania, fyzického či psychického násillia a podobne) s vyžiadanou osobou tak, ako to naznačovali správy o zaobchádzaní s uväznenými osobami z rokov 2006 a 2007.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto považoval za splnenú i poslednú podmienku na povolenie vydania vyžiadanej osoby A. N. I. na trestné stíhanie do Ruskej federácie pre skutky uvedené vo výroku tohto uznesenia, zdôrazňujúc neporušiteľnosť záruk daných Generálnou prokuratúrou Ruskej federácie...»;

d) III. senát svoje rozhodnutie o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti sťažovateľa 2 popri konštatovaní, že najvyšší súd v posudzovanom prípade v súlade s judikatúrou ústavného súdu (II. ÚS 111/08) skúmal aj ľudskoprávny aspekt prípustnosti vydania do cudziny a vykonal v tejto súvislosti „test vážnych domnienok“, ktorý uplatňuje v obdobných prípadoch aj Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), oprel predovšetkým o záver založený na dôveryhodnosti záruk poskytnutých ruskou stranou, keď uviedol:

„... Sťažovateľ však vo svojej sťažnosti spochybňoval garancie GPRF poukazujúc na jednotlivé prípady, keď väzni v ruských zariadeniach na výkon väzby alebo výkon trestu odňatia slobody boli vystavení neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu, ako aj na to, že tieto garancie vo vzťahu k neuloženiu trestu smrti sú tiež spochybniteľné, keďže o vine a treste rozhoduje súd, a nie GPRF. Vo vzťahu k tvrdeniam sťažovateľa sa logicky natíska otázka, kto iný, ak nie GPRF, má poskytnúť dané záruky. Ved' práve GPRF v zmysle čl. 129 Ústavy Ruskej federácie s poukazom na Federálny zákon zo 17. januára 1992 o prokuratúre Ruskej federácie okrem iného dohliada na dodržiavanie ľudských práv a základných slobôd zo strany jednotlivých orgánov verejnej moci a v súlade s legislatívou

Ruskej federácie participuje na súdnych procesoch a v tejto súvislosti môže napadnúť akékoľvek protiprávne rozhodnutie súdu.

Vzhľadom na postavenie GPRF a jej právomoci považuje ústavný súd zhodne s názorom najvyššieho súdu záruky ňou poskytnuté za nespochybniteľné a dostačujúce. Uvedené garancie podľa názoru ústavného súdu nevyvolávajú dohady alebo domnienky o tom, že prípustnosťou vydania sťažovateľa do Ruskej federácie by mohlo zo strany ruských orgánov dôjsť ku konaniu, ktorého sa sťažovateľ obáva. Navyše GPRF poskytla aj záruku, že prejednanie trestnej veci sťažovateľa bude sledovať zámer vyplývajúci z čl. 6 dohovoru.“

III.

IV. senát ústavného súdu v súvislosti s prípravou verejného ústneho pojednávania vo veci sťažovateľa na neverejnom zasadnutí 5. februára 2009 prerokoval koncept nálezu predložený sudcom spravodajcom a vzhľadom na zhromaždenú dokumentáciu (osobitne aktuálnu judikatúru ESLP dotýkajúcu sa porušovania čl. 3 dohovoru Ruskou federáciou) dospel k záveru, že sťažnosti sťažovateľa 1 treba vyhovieť, t. j. vo výroku nálezu vysloviť, že práva sťažovateľa 1 podľa čl. 16 ods. 2 ústavy a čl. 3 dohovoru boli uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 4 Tost 9/2008 zo 4. septembra 2008 porušené, zrušiť označené uznesenie a vec vrátiť najvyššiemu súdu na ďalšie konanie.

IV. senát pri prerokovaní konceptu nálezu zároveň zistil, že:

1. Najzávažnejší trestný čin, pre ktorý majú byť sťažovateľ 1 a sťažovateľ 2 vydaní na trestné stíhanie do Ruskej federácie, je identický, z čoho sa dá usudzovať, že ho mali spáchať spoločne ako členovia ozbrojenej skupiny [vyplýva to z už citovaných textov, v ktorých je uvedený obdobný popis skutku, „... ako člen bandy (ozbrojenej skupiny) dňa 25. 6. 2001 v meste Groznyj na ul. Abuchovova podľa vopred pripraveného dohovoru so skupinou ďalších osôb zavraždil pracovníkov ministerstva vnútra M. M. M. a A. M. P.“, u sťažovateľa 1 a u sťažovateľa 2, „... ktorých sa mal dopustiť tak, že dňa 25. 5. 2001 približne o 15.00 hod. na križovatke ulíc A. a S. v meste G. ako člen ozbrojenej skupiny spolu s ďalšími osobami po predchádzajúcom sprisahaní spáchal vraždu dvoch

príslušníkov OMON UVV MVV Ruskej federácie pre Čičenskú republiku M. M. M. a P. A. M“; z textov síce vyplýva rozdiel v dátumoch (25. 6. 2001, resp. 25. 5. 2001), podľa názoru IV. senátu však ide len o preklep, pozn.]

2. Odôvodnenie oboch namietaných uznesení najvyššieho súdu je porovnateľné tak z hľadiska čiastkových záverov, ako aj samotného výroku, t. j. najvyšší súd aj vo veci sťažovateľa 1 vedenej pod sp. zn. 4 Tost 9/2008 v súlade s judikatúrou ústavného súdu (II. ÚS 111/08) skúmal aj ľudskoprávny aspekt prípustnosti vydania do cudziny a vykonal v tejto súvislosti „test vážnych domnienok“, pričom rovnako ako vo veci sťažovateľa 2 vedenej pod sp. zn. 6 Tost 13/2008 značný význam pri svojom rozhodnutí o prípustnosti vydania na trestné stíhanie pripísal dôveryhodnosti záruk poskytnutých GP RF.

IV. senát v koncepte nálezu pozitívne hodnotí skutočnosť, že «najvyšší súd v súlade s požiadavkami vyplývajúcimi z judikatúry ESĽP v posudzovanom prípade nesporne vykonal „test vážnych dôvodov“ a až na jeho základe rozhodol o tom, že vydanie sťažovateľa na trestné stíhanie do Ruskej federácie je prípustné. Z hľadiska postupu, ktorý najvyšší súd vo veci sťažovateľa zvolil nemožno najvyššiemu súdu nič zásadné vyčítať.»

IV. senát oproti označenému uzneseniu III. senátu zásadne odlišným spôsobom hodnotí dôveryhodnosť záruk poskytnutých GP RF. Toto odlišné hodnotenie vyplýva z analýzy aktuálnej judikatúry ESĽP z posledného obdobia týkajúcej sa záruk poskytovaných ruskou stranou, ktorá by mala tvoriť súčasť nálezu vo veci sťažovateľa 1.

V tejto súvislosti sa v koncepte nálezu IV. senátu sp. zn. IV. ÚS 331/08 okrem iného uvádza:

«Na základe analýzy odôvodnenia namietaného uznesenia možno konštatovať, že na záver najvyššieho súdu o prípustnosti vydania sťažovateľa do Ruskej federácie mali rozhodujúci vplyv jeho čiastkové závery týkajúce sa dôveryhodnosti záruk poskytnutých v danom prípade GP RF a tiež hodnotenia predloženej dokumentácie týkajúcej sa hrozieb mučenia alebo iných foriem neľudského zaobchádzania.

Ústavný súd aj pri rešpektovaní rozhodovacej autonómie najvyššieho súdu, ktorú v súlade so svojou stabilizovanou judikatúrou ani v tomto prípade nespochybňuje,

považoval (s ohľadom na svoje ústavné postavenie vrcholného garanta ochrany ústavnosti) za nevyhnutné formulovať vážne pochybnosti o týchto čiastkových záveroch najvyššieho súdu.

Záver najvyššieho súdu o dôveryhodnosti záruk poskytnutých Ruskou federáciou založený najmä na texte *„Námietky vyžiadanej osoby ohľadne nedôveryhodnosti Ruskej federácie vo vzťahu k splneniu poskytnutých záruk najvyšší súd vyhodnotil ako neopodstatnené. I pri vedomí nedokonalosti kontrolných mechanizmov v tomto smere je potrebné uviesť, že prípadné nesplnenie záruk dožadujúcim štátom nie je celkom nesankcionovateľné. Ak dožadujúci štát poskytnuté záruky nesplní, riskuje stratu dôvery a následnú nespôluprácu dožiadaného štátu v prípade budúcich obdobných žiadostí o vydanie“* Práve pri sledovaní splnenia týchto záruk môžu zohrať svoju nezastupiteľnú úlohu mimovládne organizácie vyvíjajúce činnosť v oblasti dodržiavania ľudských práv, ktoré tak môžu poukazovať na zlyhanie príslušného štátu v konkrétnom monitorovanom prípade vyžiadanej osoby. Navyše otázku „dôvery medzi štátmi“ má právo posúdiť minister spravodlivosti Slovenskej republiky, ktorý (na rozdiel od súdu) môže pri rozhodovaní o povolení vydania vyžiadanej osoby do cudziny vychádzať aj z politických kritérií“, totiž zjavne nekorešponduje so závermi ESĽP o nedôveryhodnosti záruk poskytovaných práve Ruskou federáciou vyslovenými v rozhodnutiach z posledného obdobia (najmä *Shamayev a iní c. Gruzínsko a Rusko*, resp. tiež *Ismoilov a iní c. Rusko*), podrobnejšie analyzovaných už v časti II.2 tohto rozhodnutia. Ústavný súd zároveň zdôrazňuje, že postoj ESĽP k porušovaniu práv podľa čl. 3 dohovoru zo strany Ruskej federácie je formulovaný aj v mnohých ďalších rozhodnutiach ESĽP [napr. *Utsayeva a iní c. Rusko* (sťažnosť č. 28133/03, rozhodnutie z 29. mája 2008); *Medov c. Rusko* (sťažnosť č. 1573/02, rozhodnutie z 8. novembra 2007); *Chitayev a Chitayev c. Rusko* (sťažnosť č. 59334/00, rozhodnutie z 18. januára 2007 atď.)], ktoré sa síce nedotýkajú problematiky diplomatických záruk, sú ale podľa názoru ústavného súdu pre posudzovaný prípad nanajvyš relevantné najmä z hľadiska toho, že poskytujú významný zdroj informácií o „čečenskom konflikte“, ako aj o aktuálnom postoji ESĽP ako autoritatívneho medzinárodného súdneho orgánu, k porušovaniu ľudských práv v prípadoch, ktoré súvisia s týmto konfliktom, príp. k iným porovnateľným prípadom porušovania práv garantovaných dohovorom Ruskou federáciou, a preto ich bolo nevyhnutné zo strany najvyššieho súdu dôsledne analyzovať a až na tomto

základe vo veci rozhodnúť.»

Na základe citovaného textu sformuloval IV. senát zovšeobecňujúci právny názor, ktorý je podľa jeho názoru v rozpore so závermi III. senátu týkajúcimi sa dôveryhodnosti záruk poskytovaných Ruskou federáciou, ktorý by mal podľa názoru IV. senátu tvoriť základ stanoviska pléna ústavného súdu k zjednoteniu odchylných názorov senátov.

IV.

Vzhľadom na skutočnosť, že IV. senát v súvislosti so svojou rozhodovacou činnosťou dospel k právnemu názoru, ktorý je podľa jeho názoru odchylný od právneho názoru III. senátu už vyjadreného v uznesení č. k. III. ÚS 437/08-35 zo 17. decembra 2008, v súlade s § 6 zákona Národnej rady Slovenskej republiky o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) pred rozhodnutím o sťažnosti sťažovateľa 1 predložil plénu ústavného súdu návrh na zjednotenie odchylných právnych názorov.

IV. senát navrhol, aby plénum ústavného súdu prijalo toto stanovisko k zjednoteniu odchylných právnych názorov III. a IV. senátu (ďalej len „návrh IV. senátu“):

„V konaniach o sťažnostiach, ktorými sťažovatelia namietajú porušenie svojho základného práva podľa čl. 16 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozhodnutím všeobecného súdu vydaným v konaní o vydaní osoby zo Slovenskej republiky do cudziny upraveného v § 498 až § 514 Trestného poriadku, je vzhľadom na špecifické črty extradičného konania a jeho potenciálne negatívne dôsledky, ktoré hrozia sťažovateľom v súvislosti s ich vydaním do cudziny, nevyhnutné od príslušných všeobecných súdov bezvýhradne požadovať, aby pred rozhodnutím vo veci samej dôsledne preskúmali a zhodnotili aktuálnu judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorá sa dotýka porušovania čl. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd, príp. aj iných súvisiacich práv garantovaných Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd, zo strany štátu, do ktorého sa má dotknutá osoba vydať, a až na

tomto základe po všestrannom preskúmaní konkrétnych okolností prípadu a ďalších podkladov, ktoré majú k dispozícii, vo veci rozhodli. Tento kategorický imperatív vyplýva z požiadavky materiálneho prístupu k ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj dôsledného zabezpečovania dodržiavania medzinárodných záväzkov Slovenskej republiky v oblasti ochrany ľudských práv a základných slobôd.“

V.

Plénum Ústavného súdu Slovenskej republiky preskúmalo uznesenie III. senátu vo veci č. k. III. ÚS 437/08-35 zo 17. decembra 2008, oboznámilo sa s právnymi názormi IV. senátu vo veci vedenej pod sp. zn. IV. ÚS 331/08, ako aj s návrhom stanoviska IV. senátu vedeného pod sp. zn. PLz. ÚS 2/09 vo veci zjednocovania odchylných právnych názorov senátov ústavného súdu (§ 6 zákona o ústavnom súde).

Návrh stanoviska IV. senátu v uznesení vedenom pod sp. zn. PLz. ÚS 2/09 hlasovaním nepodporila nadpolovičná väčšina všetkých sudcov. Vzhľadom na to, že sa táto väčšina nedosiahla, návrh bol zamietnutý (čl. 131 ods. 1 druhá a tretia veta ústavy).

Podľa § 6 zákona o ústavnom súde - zjednocovanie právnych názorov senátov:

Senát, ktorý v súvislosti so svojou rozhodovacou činnosťou dospeje k právnemu názoru odchylnému od právneho názoru vyjadreného už v rozhodnutí niektorého zo senátov, predloží plénu ústavného súdu návrh na zjednotenie odchylných právnych názorov. Plénum ústavného súdu rozhodne o zjednotení odchylných právnych názorov uznesením. Senát je v ďalšom konaní viazaný uznesením pléna ústavného súdu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. februára 2009